

Valtuustoaloite liittyen Ounasjoen ja Levin jätevesipuhdistamon (Levin Vesihuolto Oy) jätevesien mittaamiseen ja tiedottamiseen

Kvalt 28.04.2025 § 48

Valtuutettu Inkeri Yritys jätti OMK:n valtuustoryhmän puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Kittilän kunnanvaltuusto VALTUUSTOALOITE 28.04.2025

Ounasjoen ja Levin jätevesipuhdistamon (Levin vesihuolto) tiedottamisen ongelmakohtien ratkaisuvaihtoehdot

Levin jätevesipuhdistamo ohijuoksuuttaa osittain puhdistettua jätevettä erityisesti tulvan aikana.

Yhdyskuntajätevedestä poistetaan lähinnä fosforia ja typpeä, mutta ei mikromuovia, lääke-, hormoni tai viihdekäytön huumejäämiä. Mittaus on Levin vesihuollon osalta puutteellista.

THL:n raportista:

<https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/jatevesitutkimus>

Huumeiden käyttöä mitataan parillisina vuosina suurimpien kaupunkien ja niiden lähialueiden puhdistamattomasta jätevedestä. THL:n raportissa on kerrottu paikkakunnat, missä mittaukset suoritetaan, mutta Kittilä ei tässä luettelossa ole.

Vuoden 2012 keräyksissä olivat mukana Helsinki, Espoo, Lahti, Turku, Tampere, Jyväskylä, Lappeenranta, Kuopio, Oulu ja Rovaniemi lähialueineen. Vuodesta 2014 lähtien keräykset on toteutettu edellisten lisäksi myös Kotkan, Joensuun, Vaasan ja Savonlinnan alueella. Vuonna 2018 uusina alueina tulivat mukaan Kouvola, Hämeenlinna, Pori, Mikkeli, Seinäjoki, Kokkola, Kajaani, Kemi ja Maarianhamina, vuonna 2020 Rauma, Pietarsaari, Salo ja Vihti, sekä vuonna 2024 Porvoo, Huittinen ja Jämsä.

Esitämme,

että valtuusto edellyttää, että Levin Vesihuolto Oy tiedottaa reaaliaikaisesti ohijuoksutuksesta Kittilän kuntalaisille ja arvion milloin ohijuoksutus lopetetaan. Asia on jälleen kohta ajankohtainen ja

että Levin jätevesipuhdistamo täydentää mittaukseen liittyviä mittareita, jotta kuntalaisilla on oikea tieto Ounasjokeen kulkevista haitallisista aineosista ja

että mitä kielteisiä vaikutuksia tutkimatta jättämisellä voi olla vesistön eliökuntaan ja ympäristöön.

Kittilässä 28.04.2025

OMK-valtuustoryhmä"

Päätös

Valtuuston puheenjohtaja Aki Nevalainen totesi, että aloite liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään valmisteltavaksi kunnanhallitukselle.

Khall 20.05.2025 § 201

Valmistelija	Kunnanjohtaja Timo Kurula
	Aloitteeseen vastaamisen valmistelu annetaan tekniselle toimelle vastuuhenkilöinä tekninen johtaja ja vesitalousasiantuntija.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Kurula Timo
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteeseen vastaamisen valmisteltavaksi tekniselle toimelle vastuuhenkilöinä tekninen johtaja ja vesitalousasiantuntija.
Päätös	Esitys hyväksyttiin.
Teknlk 09.09.2025 § 140 259/11.05.03/2025	
Valmistelija	Vesitalousasiantuntija Peetu Pesonen p. 8672 262
	Valtuustoaloitteen mukaan Kittilän kunta edellyttäisi Levin Vesihuolto Oy:ltä reaaliaikaista tiedotusta Levin jätevedenpuhdistamon osittaisista juoksutuksista sekä täydentämään jätevedestä otettavia mittauksia nykyisten mittausten lisäksi mikromuovin, lääke-, hormoni- tai huumejäämien havaitsemiseen. Levin Vesihuolto Oy:llä on Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (Psy-2006-y-138) 9.10.2007 alkaen, luvan toteutumista valvoo ELY-keskus. Levin jätevedenpuhdistamon puhdistustulos on täyttänyt ympäristöluvassa annettujen määräysten mukaiset velvoitteet edellisen viiden vuoden tarkastelujaksolla joka vuosi poislukien vuoden 2020 ensimmäisen puoliskon tarkastelujaksolla, jolloin puhdistamossa jouduttiin tekemään joitakin ohituksia huoltotöiden vuoksi. Valvova viranomainen on vuonna 2019 päättänyt Levin jätevedenpuhdistamon pysyvän valvontaluokassa kaksi koska yleinen kiinnostus puhdistamon toimivuutta ja vaikutuksia kohtaan on ollut laajaa. Samalla valvova viranomainen on todennut, että riskiperusteisesti tehdyn arvion mukaan puhdistamo olisi ollut mahdollista laskea alempaan valvontaluokkaan 3. Laitos ei ole kunnan valvonnassa eikä kunnalla ole myöskään toimivaltaa muokata laitoksen lupaehtoja. Tämä koskee sekä laitoksen viestintää että laitoksen ympäristöluvan mukaista tarkkailua. Levin Vesihuolto Oy:n on kuitenkin mahdollista suorittaa omaehtoisesti aloitteessa esitettyjä mittauksia omavalvontansa yhteydessä.
Esittelijä	Tekninen johtaja Jänkälä Roni
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta esittää aloitteen johdosta kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, ettei aloitteen toimenpiteisiin ryhdytä toimivallan puutteeseen perustuen.
Päätös	Esitys hyväksyttiin.